Bjeloruski jezik

Bjeloruski jezik (ISO 639-3: bel (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=bel)), istočnoslavenski jezik koji je materinski jezik oko devet milijuna Bjelorusa[1].

Sadržaj

Bjeloruski jezik
Белару́ская мо́ва

Države **govorenja:**	Bjelorusija, Poljska i 14 inih država
Regije **govorenja:**	Europa
Broj govornika:	7-8 milijuna
Rang:	
Razredba:	indoeuropski

slavenski

istočnoslavenski

bjeloruski

Jezični kôd

ISO 639-**1**:	be
ISO 639-**2**:	bel
ISO 639-**3**:	BEL

Vidi također: Jezik | Jezične porodice i jezici | Popis jezika po kodnim nazivima |Dodatak: Popis jezika

Srednjovjekovna povijest

Već od 12. stoljeća na bjeloruskom se području razvijala crkvenoslavenska pismenost čiji je najpoznatiji predstavnik biskup Ćiril iz Turova. Bjeloruskim je crkvenoslavenskim pisana «Biblija Ruska» koju je u Pragu 1517.-1519. izdao Francysk Skaryna (Skorina). Osim toga, u Litvanskom je Velikom Vojvodstvu od 14. do 17. stoljeća u uporabi bio i tadašnji narodni bjeloruski jezik koji je u 16. st. stekao položaj i službenog jezika. U tom su stoljeću starobjeloruskim književnim jezikom (*starabelaruskaja litaraturnaja mova*) tiskane različite protestantske knjige. S. Budny je izdao katekizam (1562.) i prijevod Novog zavjeta (1574.), a V. Cjapinski (Tjapinski) oko 1580. tiskao je evanđelistar. Službena je uporaba jezika zabranjena 1696. g.

Bjeloruski u doba nacionalnih preporoda u Europi

U prvoj se polovici 19. stoljeća pojavljuju prva književna djela na bjeloruskome narodnom jeziku, ali je tek nakon revolucije 1905. službeno dopuštena njegova uporaba. Osobito je važnu ulogu u razvoju suvremenoga bjeloruskog standardnog jezika odigrao časopis »Naša niva« oko kojega su se okupili najpoznatiji pisci i publicisti bjeloruskoga narodnog preporoda.

Bjeloruski u SSSR-u

Od 1933. do 1990. bjeloruski je bio izložen snažnoj i sustavnoj rusifikaciji tako da danas velik broj Bjelorusa uopće ne govori materinski jezik. Prema popisu stanovništva 1989. od 7,9 milijuna Bjelorusa u Bjelorusiji, samo je 6,34 milijuna (80,25%) navelo bjeloruski kao materinski jezik.

Bjeloruski u nezavisnoj Bjelorusiji

Između 1990. i 1994. nastupilo je kratko razdoblje nacionalnoga buđenja i preporoda. U siječnju 1990. Vrhovni je sovjet Bjelorusije proglasio bjeloruski službenim jezikom. Međutim, 1995. g., poslije referenduma, službenim je jezikom proglašen i ruski, nakon čega je, u doba čvrstorukaškoga režima Lukašenka, nastupilo ponovno razdoblje intenzivne rusifikacije i omalovažavanja bjeloruskog jezika, tako da mu je danas ugrožen ne samo položaj standardnog jezika već i samo postojanje. Od 16. stoljeća do Drugoga svjetskog rata bjeloruski su se tekstovi pisali i ćirilicom i latinicom, a danas se bjeloruski piše samo ćirilskim pismom koje ima 32 znaka.

Vidi još

- trasjanka
- lacinka
- taraškevica

Izvori

1. Ethnologue (16th) (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=bel)

Vanjske poveznice

- Wikipedija na bjeloruskom
- Wikipedija na bjeloruskom (taraškievica)
- Ethnologue (14th) (http://www.ethnologue.com/14/show_language.asp?code=RUW)
- Ethnologue (15th) (http://www.ethnologue.com/15/show_language.asp?code=bel)
- Калита И. В. Современная Беларусь: языки и национальная идентичность. Ústí nad Labem, (http://kamunikat.org/Kalita_Ina.html)ISBN 978-80-7414-324-3, 2010, 300 s. s. 112-190.

Istočnoslavenski jezici (5) ⇒ Slavenski jezici

Istočnoslavenski jezici (5) Bjeloruski • Rusinski • Ruski jezik • Staroruski † • Ukrajinski

† Povijesni jezik